

Prof. dr. sc. Damir Kovačić

PROJEKT: TUROPOLJSKA SVINJA

ANALIZA REZULTATA CJENOVNOG TESTA

1. NAJVAŽNIJI NALAZI

Na 8. sajmu zdrave hrane ORGANICA koji je održan na Zagrebačkom velesajmu u razdoblju od 20. – 22. listopada 2017. proveden je cjenovni test za proizvode od turopoljske svinje: čvarke, suhu slaninu, domaću salamu i mast. Korištena je metoda izravnog ispitivanja potrošača.

U testiranju je sudjelovao nejednaki broj ispitanika, između 69 i 78, budući svi ispitanici nisu željeli kušati i ocijeniti sve ponuđene proizvode.

Većina ispitanika pozitivno je ocijenila ponuđene proizvode. Pri tome se ispitanicima najviše sviđa domaća salama, prosječna ocjena 4,62 na skali sviđanja od 1 – 5 (1- uopće se ne sviđa; 5 – jako se sviđa), potom slanina, prosječna ocjena 4,37, čvarci 3,96 te slanina 3,82.

Kod čvaraka potrošači su pokazali razmjerno visoku cjenovnu osjetljivost. Prag cijenu od 11 kn/10 dkg (110 kn/kg) čvaraka spremno je platiti 36,9% potrošača, prag cijenu od 12 kn/10 dkg (120 kn/kg) 13,8%, te cijenu od 15 kn/10 dkg (150 kn/kg) 10,8% ispitanih potrošača. Za usporedbu navodimo da je cijena konkurentskog proizvoda, čvaraka od bijele svinje 130 kn/kg.

Ispitanici su najmanju cjenovnu osjetljivost pokazali kod domaće salame. Prag cijenu od 12 kn/10 dkg (120 kn/kg) spremno je platiti čak 51,3% ispitanika, cijenu od 14 kn/10 dkg (140 kn/kg) 28,2% ispitanika, cijenu od 16 kn/10 dkg (160 kn/kg) 19,25% ispitanika, te cijenu od 20 kn/10 dkg (200 kn/kg) 6,4% ispitanika. Cijena konkurentskog proizvoda, Samoborske salame (od bijele svinje) se prodaje u specijaliziranim trgovinama po cijeni od 12 kn/ 10 dkg odnosno 120 kn/kg.

Isto tako, ispitanici su manje osjetljivi na veće cijene svinjske masti. Prag cijenu od 12 kn/kg svinjske masti spremno je platiti 54,2% ispitanika, cijenu od 14 kn/kg 38,9% ispitanika, cijenu od 16 kn/kg 25% ispitanika, cijenu od 18 kn/kg 11,1% ispitanika, te cijenu od 20 kn/kg 9,7% ispitanika. Radi usporedbe, cijena konkurentskog proizvoda u specijaliziranim trgovinama je 12 kn/kg.

Nešto veću cjenovnu osjetljivost ispitanici su pokazali kod suhe slanine. Prag cijenu od 33 kn/ 30 dkg suhe slanine (110 kn/kg) spremno je platiti 36,9% ispitanika, cijenu od 36 kn/30 dkg (120 kn/kg) 18,5%, cijenu od 39 kn/ 30 dkg (130 kn/kg) 12,3%, cijenu od 42 kn/ 30 dkg (140 kn/kg) 9,2%, te cijenu od 45 kn/ 30 dkg (150 kn/kg) svega 3,1% ispitanika. Za usporedbu navodimo da je cijena konkurentskog proizvoda, suhe slanine od bijele svinje 90 kn/kg.

2. ANALIZA

Na 8. sajmu zdrave hrane ORGANICA koji je održan na Zagrebačkom velesajmu u razdoblju od 20. – 22. listopada 2017. proveden je cjenovni test za proizvode od turopoljske svinje: čvarke, suhu slaninu, domaću salamu i mast. Korištena je metoda izravnog ispitivanja potrošača.

Ispitanici su prvo pitani za učestalost potrošnje testiranih proizvoda, a onda im su ti proizvodi, jedan po jedan bili ponuđeni na kušanje. Nakon kušanja svakog proizvoda provedena je kratak anketa sa slijedećim pitanjima:

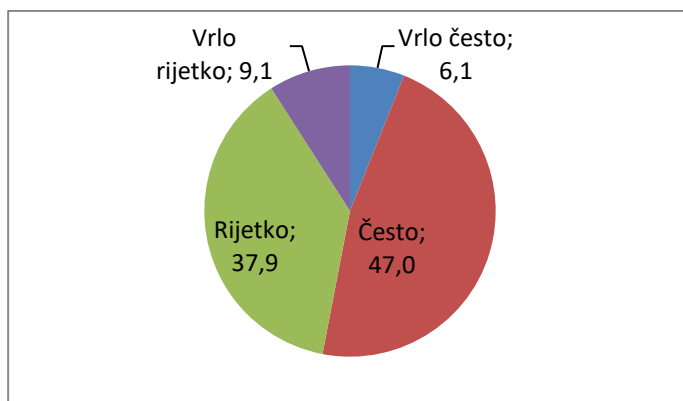
- preferencije kušanog proizvoda,
- upoznatost s postojanjem pasmine turopoljske svinje,
- preferencije proizvoda ovisno o pasmina svinja od koje su proizvedene,
- cjenovna spremnost ,
- spol, dob i mjesečna primanja

U testiranju je sudjelovalo između 69 i 78 ispitanika budući svi ispitanici nisu željeli kušati i ocijeniti sve proizvode.

ČVARCI

U testiranju čvaraka je sudjelovalo 69 ispitanika od čega 54,7% muških i 45,3% ženskih osoba. Ispitanici su bili starost od 18 do 83 godine, a prosječna dob ispitanika je bila 54 godine. Prema mjesečnim primanja najviše je ispitanika s primanjima većim od 6.000,00 kn, njih 40,4%, zatim s primanjima između 4.001,00 i 6.000,00 kn (25,5%) i s primanjima od 2.001,00 do 4.000,00 kn (19,1%) te najmanje onih s najnižim primanjima do 2.000,00 kn (10,1%).

Tablica 1. Učestalost potrošnje čvaraka

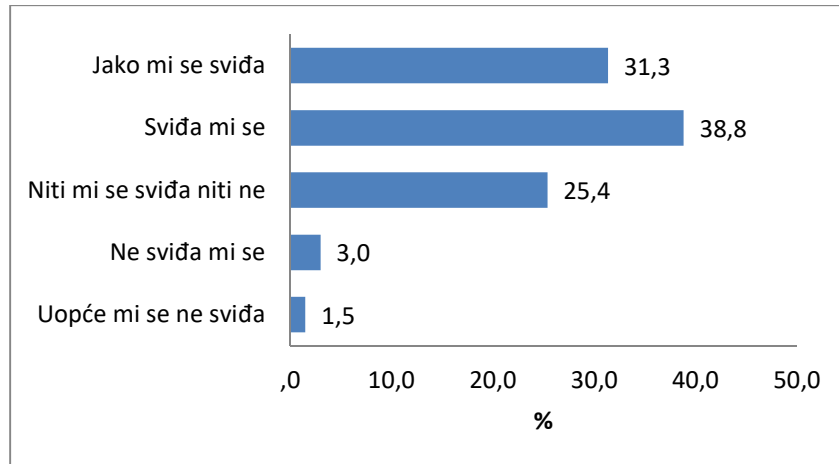

Izvor: Vlastito istraživanje

Više od polovice testiranih potrošača (53,1% su jaki potrošači čvaraka dok ostali čvarke jedu rijetko odnosno vrlo rijetko.

Nakon kušanja čvaraka ispitane su preferencije potrošača. Preferencije su mjerene na ljestvici od 1 – 5 pri čemu 1 znači - uopće mi se ne sviđa, 2 – ne sviđa mi se, 3 – niti mi se sviđa niti mi se ne sviđa, 4 – sviđa mi se i 5 jako mi se sviđa.

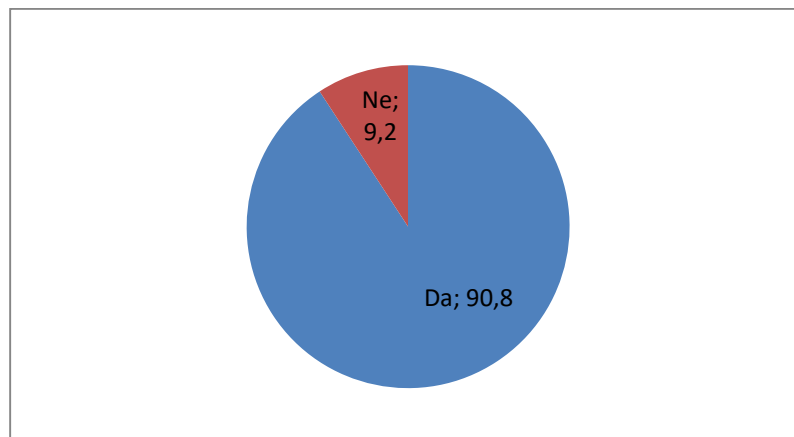
Tablica 2. Preferencije čvaraka

Izvor: Vlastito istraživanje

Više od 2/3 ispitanih (70,1%) odgovorila je da im se čvarci viđaju odnosno jako sviđaju, četvrtina ispitanih je indiferentna (25,4%) dok je 4,5% ispitanih odgovorilo da im se čvarci ne sviđaju odnosno uopće ne sviđaju. Prosječna ocjena preferencija je razmjerno visoka 3,96.

Tablica 3. Upoznatost s postojanjem pasmine Turopoljske svinje

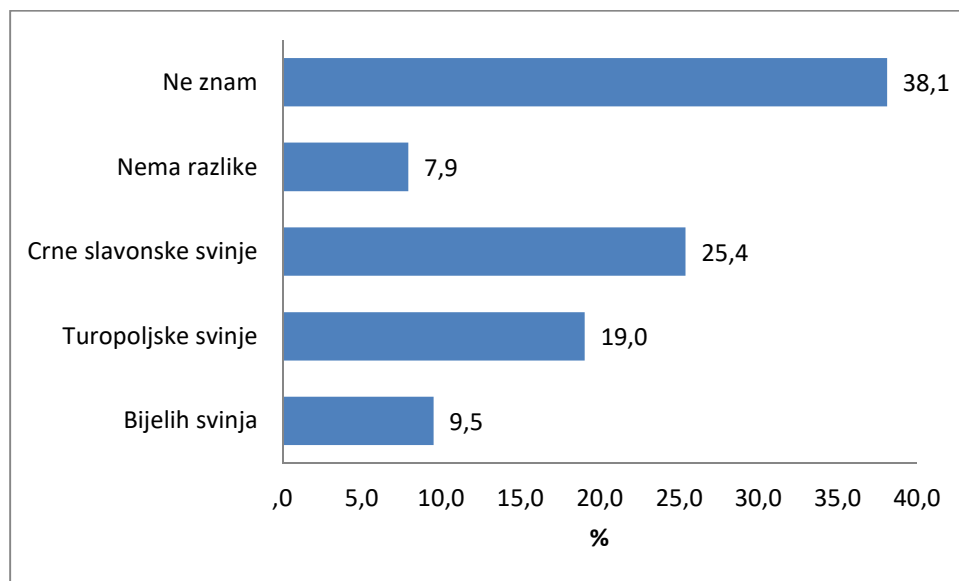

Izvor: Vlastito istraživanje

Većina ispitanih (90,8%) upoznato je da postoji pasmina Turopoljske svinje.

Potom su ispitanci upitani od koje pasmine svinja su čvarci najkvalitetniji. Većina (38,1%) ne zna koji su čvarci najkvalitetniji, četvrtina ispitanih (25,4%) drži da su to čvarci od crne slavonske svinje, 19,0% da su to čvarci od turopoljske svinje (19%), 9,5% da su to čvarci od bijelih svinja (Landras, Jokšir), a 7,9% ispitanih misli da nema razlike..

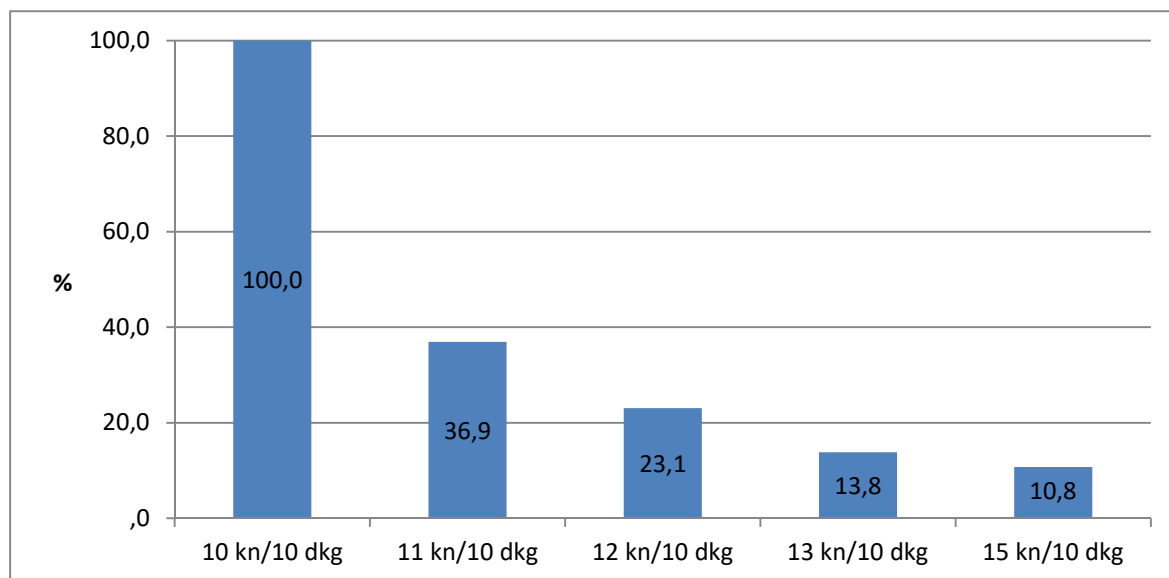
Tablica 4. Mišljenje ispitanika o kvaliteti čvarak s obzirom na pasminu od kojih su proizvedeni

Izvor: Vlastito istraživanje

Nakon toga je testirana cjenovna spremnost. Ispitanici su pitani koliko su najviše spremni platiti za 100 g čvaraka od turopoljske svinje. Svi ispitanici spremni su platiti 10 kn za 100 g čvaraka. Već s povećanjem cijene za 1 kn odnosno za 10% broj potencijalnih kupaca se smanjuje za 63,1% odnosno tu cijenu spremno je platiti 36,9% potrošača.

Tablica 5. Prag cijena za čvarke od turopoljske svinje

Izvor: Vlastito istraživanje

Prag cijenu od 11 kn/10 dkg (110 kn/kg) čvaraka spremno je platiti 36,9% potrošača, prag cijenu od 12 kn/10 dkg (120 kn/kg) 13,8%, a cijenu od 15 kn/10 dkg (150 kn/kg) svega 10,8%

ispitanih potrošača. Za usporedbu navodimo da je cijena konkurentskog proizvoda, čvaraka od bijele svinje 130 kn/kg.

SLANINA

Test cijene za slaninu od turopoljske svinje napravljen je na istom uzorku ispitanika s tim da je u odnosu na test čvaraka jedan ispitanik odustao. Dakle, testirano je 68 potrošača salame.

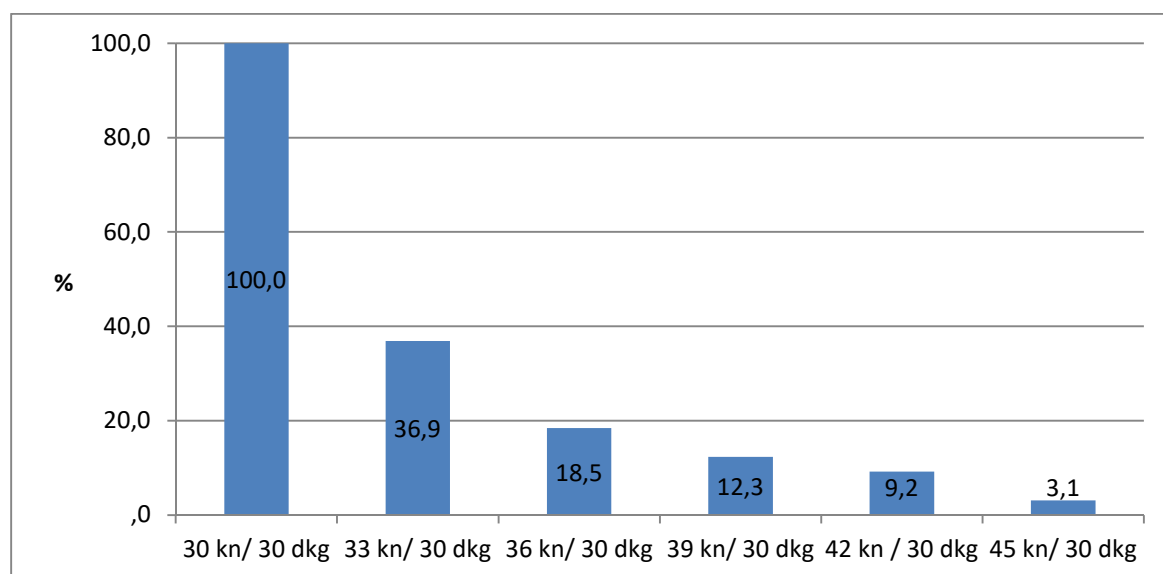
U ovoj analizi neće se ponovo navoditi sociodemografska obilježja uzorka i odgovori na pitanja o upoznatosti s pasminom turopoljske svinje jer se radi o gotovo identičnim rezultatima.

Više od $\frac{3}{4}$ ispitanika često odnosno vrlo često jede slaninu (76,5%), 17,6% rijetko, a 5,9% vrlo rijetko.

Preferencije ispitanika prema slanini od turopoljske svinje još su više nego prema čvarcima. Većini ispitanika se sviđa odnosno jako sviđa salama od turopoljske svinje (85,3%), 13,2% je ravnodušno, a samo 1,5% je odgovorilo da im se ne sviđa. Prosječna ocjena preferencija je vrlo visoka, 4,37.

Vjerojatno pod utiskom okusa tek kušane slanina većina ispitanika (30,3%) je navela da je najkvalitetnija slanina od turopoljske svinje, zatim od crne slavonske svinje (24,2%), od bijelih svinja (10,6%), da nema razlike (4,5%) te da ne zna 30,3%.

Tablica 6. Prag cijena za slaninu od turopoljske svinje

Izvor: Vlastito istraživanje

10% veću cijenu od početne, 33 kn/ 30 dkg (110 kn/kg), za komad suhe slanine spremno je platiti 36,9% ispitanika, 20% veću cijenu, 36 kn/30 dkg (120 kn/kg) 18,5% ispitanika, 30%

veću cijenu, 39 kn/ 30 dkg (130 kn/kg) 12,3%, 40% veću cijenu, 42 kn/ 30 dkg (140 kn/kg), 9,2%, a 50% veću cijenu, 45 kn/ 30 dkg (150 kn/kg) svega 3,1% ispitanika. Za usporedbu navodima da je cijena konkurentskog proizvoda, suhe slanine od bijele svinje 90 kn/kg.

DOMAĆA SLAMA

U testiranju salame sudjelovalo 78 potrošača (prvo je testirana salama, pa čvarci, slanina i na kraju mast).

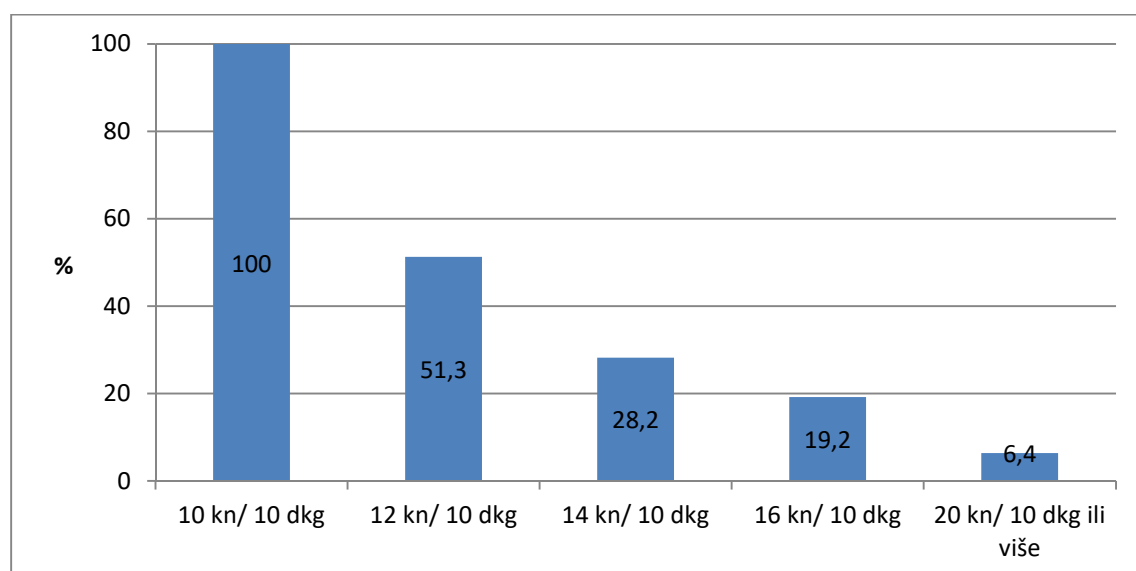
Isto kao i kod analize testa za slaninu ovdje se navode samo odgovori odnosno rezultati koji su različiti u odnosu na prethodna dva testa.

Nešto više od polovice ispitanih (54,6%) često odnosno vrlo često jede salamu, 40,3% rijetko, a 5,2% vrlo rijetko.

Ispitanicima se najviše od testiranih proizvoda sviđa domaća salama. Čak 96,4% ispitanika je odgovorilo da im se sviđa odnosno jako sviđa, a svega 2,6% da im se ne sviđa odnosno uopće ne sviđa. Prosječna ocjena preferencija je vrlo visoka, 4,62.

Vjerojatno pod utiskom tek kušane salame većina ispitanika je izjavila da je najkvalitetnija salama od turopoljske svinje (35,1%), zatim od crne slavonske (23,45), od bijele svinje (6,5%), da ne zna 28,6%, te da nema razlike 6,5%.

Tablica 7. Prag cijena za domaću salamu od turopoljske svinje

Izvor: Vlastito istraživanje

Kod domaće salame ispitanicima su pokazali najmanju cjenovnu osjetljivost. Cijenu 20% veću od početne, 12 kn/10 dkg (120 kn/kg) spremno je platiti čak 51,3% ispitanika, 40% veću od početne 14 kn/10 dkg (140 kn/kg) 28,2% ispitanika, 60% veću od početne 16 kn/10 dkg (160

kn/kg) 19,25 ispitanika, a 100% veću od početne, 20 kn/10 dkg (200 kn/kg) svega 6,4% ispitanika. Za lakšu usporedbu navodimo cijene konkurentskog proizvoda, Samoborske salame (od bijele svinje) koja se prodaje se u specijaliziranim trgovinama po cijeni od 12 kn/10 dkg odnosno 120 kn/kg.

MAST

U testiranju svinjske masti sudjelovala su 73 potrošača. Isto kao i kod prethodnih analiza ovdje se navode samo odgovori odnosno rezultati koji su različiti u odnosu na test salame.

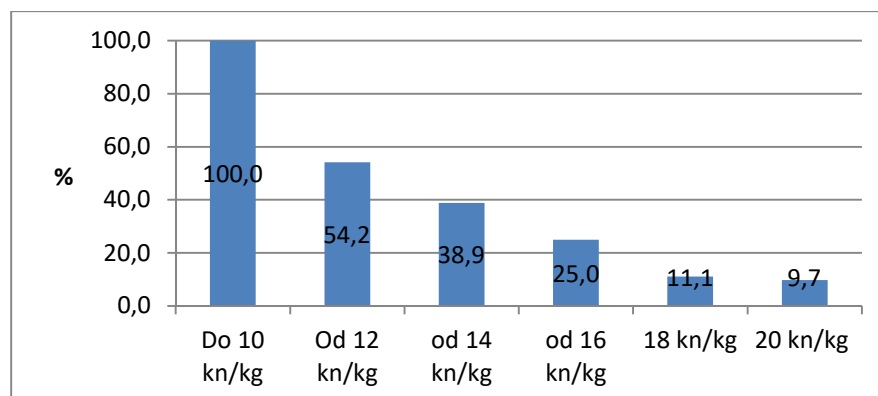
Polovica ispitanika (53,4%) često odnosno vrlo često koristi svinjsku mast, 27,4% rijetko te 19,2% vrlo rijetko.

Većina ispitanika (61,1%) navela je da ima se sviđa odnosno jako sviđa svinjska mast od turopoljske svinje, 30,1% je indiferentno, a 8,4% da im se ne sviđa odnosno uopće ne sviđa. Prosječna ocjena preferencija je 3,82.

Većina ispitanika ne razlikuje kvalitetu masti dobivene od različitih pasmina svinja (47,9%), 21,9% misli da je najkvalitetnija mast od crne slavonske svinje, 15,1% da je najkvalitetnija od turopoljske svinje, a 6,8% da je najkvalitetnija mast od bijelih svinja.

Ispitanici su manje osjetljivi na veće cijene svinjske masti, vjerojatni i zbog toga jer se u apsolutnom iznosu radi o razmjerno malom iznosu novaca. Cijenu za 20% veću od polazne (12 kn/kg svinjske masti) spremno je platiti 54,2% ispitanika, 40% višu 38,9% ispitanika, 60% višu 25% ispitanika, 80% višu 11,15 ispitanika te 100% višu 9,75 ispitanika. Radi usporedbe, cijena konkurentskog proizvoda u specijaliziranim trgovinama je 12 kn/kg.

Tablica 8. Prag cijena za mast od turopoljske svinje

Izvor: Vlastito istraživanje